

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ ОТАЏБИНСКЕ СТРАНКЕ

Број: 03-07-7-790/21
Сарајево, 17.10.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Отаџбинска странка за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и поглавља 15 Изборног закона БиХ, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјеним на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је политичка странка Отаџбинска странка прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10. Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Отаџбинске странке за 2020. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Отаџбинска странка се финансирала из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	4.550,00	97,37
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	123,00	2,63
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	4.673,00	100,00
	Извори финансирања (I+II)	4.673,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у износу од 4.521,90 КМ¹.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Отаџбинска странка.

Политичка странка је уписана у регистар код Основног суда у Бијељини, рјешењем број: 080-0-Ф1-20-000 034 од 29.05.2020. године.

Сједиште странке је у Лопарама, улица Цара Душана 130/2, канцеларија 1/13.

Овлаштено лице за заступање странке је Боривоје Тодић, предсједник.

Овлаштено лице за финансијске извјештаје за 2020. годину је Боривоје Тодић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Отаџбинска странка има сљедећу организациону структуру:

- Главни одбор Лопаре.

¹ У Билансу успјеха за 2020. годину странка је исказала расходе у износу од 5.637,00 КМ.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај политичке странке Отаџбинска странка за 2020. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Отаџбинске странке обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Преглед и контрола финансијских извјештаја политичке странке Отаџбинска странка обавља се први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Прегледом годишњег финансијског извјештаја и финансијске документације, утврђено је да је Отаџбинска странка прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Отаџбинска странка је средства странке утрошила без донесеног програма утрошка средстава за 2020. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у расположиву документацију утврђено је да је странка Програм утрошка средстава за 2020. годину доставила уз додатну документацију дана 09.07.2021. године, те да исти не садржи број, нити датум доношења, те исти није узет у разматрање.

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у износу од 4.521,90 КМ, а у Билансу успјеха за 2020. годину укупни расходи износе 5.637,00 КМ.

б) Отаџбинска странка прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Отаџбинска странка није у пословним књигама и финансијском извјештају евидентирала неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у уговор о закупу пословног простора², утврђено је да је странка користила просторије у власништву правног лица уз уговорену мјесечну накнаду од 50,00 КМ, што представља донацију, коју АД „КОМГРАП“ из Лопара, као закуподавац, донира Отаџбинској странци.

Отаџбинска странка је кориштењем пословног простора без плаћања закупнине, остварила неновчану донацију у износу од 350,00 КМ, коју је у складу са чланом 5. став (4) Закона о

² Уговор о закупу пословног простора закључен дана 20.05.2020. године између АД „КОМГРАП“ Лопаре и Отаџбинске странке.

финансирању политичких странака и чланом 13. и 18. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака требала евидентирати и пријавити у финансијском извјештају за 2020. годину.

с) Отаџбинска странка прекршила је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да Отаџбинска странка није водила потпуне евиденције о приходима и расходима и није попунила обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.

(1) У пословним књигама, финансијском извјештају и Завршном рачуну за 2020. годину политичка странка није евидентирала приходе по основу бесплатног кориштења пословног простора (неновчана донација правног лица) као ни трошкове запупнине пословног простора, што је супротно одредбама члана 13., 18., 21. и 22. Правилника.

(2) Политичка странка није у обрасцу 2 (преглед промета трансакционог рачуна политичке странке) исказала тачне податке о почетном стању и стању на дан 31.12.2020. године на трансакционом рачуну, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

Наиме, странка је у обрасцу 2 исказала трансакциони рачун број: 5540030000082142 код Наше банке а.д. Бијељина за који је навела да почетно стање на дан 01.01.2020. године износи 151,00 КМ, укупан промет улаза износи 4.673,00 КМ, укупан промет излаза 4.521,90 КМ, а салдо на дан 31.12.2020. године у износу од 302,10 КМ.

Контролом извода са трансакционог рачуна број: 5540030000082142 код Наше банке а.д. Бијељина, утврђено је да странка није имала средстава на дан 01.01.2020. године и да је прва промјена стања на трансакционом рачуну извршена 02.07.2020. године (извод број 1). Такође, утврђено је да је укупан промет улаза износио 4.673,00 КМ, укупан промет излаза 4.521,90 КМ, као и да је странка на дан 31.12.2020. године на овом рачуну имала салдо у износу од 151,10 КМ.

(3) Политичка странка је у годишњем финансијском извјештају исказала расходе у мањем износу за 1.115,00 КМ у односу на остварене, чиме је прекршила одредбе члана 21. Правилника.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја утврђено је да је странка у годишњем финансијском извјештају исказала расходе у укупном износу од 4.521,90 КМ, док је у Билансу успјеха за 2020. годину исказала расходе у укупном износу од 5.637,00 КМ. Исто тако, утврђено је да је странка у пословним књигама на конту *Трошкови превоза* евидентирала трошкове горива у укупном износу од 1.115,00 КМ, те на конту *Унапријед плаћени расходи* исти износ.

Увидом у додатну документацију, утврђено је да су рачуни, које је странка евидентирала у својим пословним књигама као трошкове превоза, фискални рачуни са Бензинске пумпне станице Лопаре, Нешковић д.о.о. Бијељина плаћени готовински, а да странка у обрасцу 2.1 није исказала промет, као ни салдо благајне за 2020. годину, чиме је прекршила одредбе члана 12. Правилника.

На основу свега наведеног утврђено је да странка није у пословним књигама евидентирала промет готовим новцем у благајни и обавезе према лицу које је извршило плаћање рачуна за гориво, те је трошкове погрешно класификовала. Имајући у виду да, према подацима из пословних књига, странка у свом власништву нема моторно возило и да на фискалним

рачунима није наведен купац, није било могуће утврдити у коју сврху је утрошено гориво, тј. финансијска средства странке.

d) Отаџбинска странка није отворила посебан трансакцијски рачун за финансирање изборне кампање.

Као трансакцијски рачун који је, у складу са одредбама члана 4.4 став (1) Изборног закона БиХ, била обавезна отворити и намјенски користити за финансирање изборне кампање, странка је пријавила редовни трансакцијски рачун странке број: 5540030000082142 код Наше банке а.д. Бијељина.

Таксу за овјеру за учешће на Локалним изборима 2020. године, политичка странка је, супротно Одлуци о висини таксе за овјеру за учешће на Локалним изборима 2020. године, умјесто са посебног трансакцијског рачуна за финансирање изборне кампање, уплатила са редовног трансакцијског рачуна.

Странка је у Пријави за овјеру политичке странке за учешће на изборима навела податке о редовном рачуну странке, који је одређен као главни рачун.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ³. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, политичка организација Отаџбинска странка је у сврху изборне кампање могла да потроши 274.760,40 КМ.

Отаџбинска странка није исказала трошкове кампање у свом годишњем финансијском извјештају за 2020. годину.⁴

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Отаџбинској странци да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака:

- да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи у складу са програмом и статутом за остваривање циљева политичке странке,***
- да води евиденције о примљеним прилозима,***
- да води правилне евиденције о приходима и расходима, односно да води пословне књиге и подноси финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом,***
- да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и***

³ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

⁴ Дана 09.07.2021. године предсједник политичке организације Отаџбинска странка доставио је изјаву број: 06/21 од 05.07.2021. године, у којој је навео да је странка кампању водила искључиво путем друштвених мрежа, те није имала трошкове изборне кампање.

- *да поштује одредбе Изборног закона БиХ и подзаконског акта Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, којим се уређује отварање намјенског рачуна и његово кориштење искључиво за финансирање изборне кампање.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Отаџбинска странка није доставила примједбе на мишљење ревизора и налазе ревизије дате у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове, ревизор

Сања Тошовић

Ревизор

Тања Голијанин

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић